

**Universitat
Pompeu Fabra**
Barcelona

Facultat de Dret – Grau en Relacions Laborals

Pla docent de l'assignatura
Processos de negociació col·lectiva (21802)

Curs 2013-2014

Processos de Negociació Col·lectiva (21802)

Curs 2013-2014

Titulació/estudi: Grau en Relacions Laborals
Curs: 4t curs
Trimestre: Primer
Nombre de crèdits ECTS: 4 ECTS
Hores de dedicació de l'estudiant: 100 hores
Llengua o llengües de la docència: Català

Professorat: Sergio Canalda i Joan Arasan (Grup 1)
Guillermo Garcia i Carles Rivera (Grup 2)

1. Presentació de l'assignatura

L'assignatura Processos de Negociació Col·lectiva forma part del Pla d'Estudis del Grau en Relacions Laborals i es cursa en el primer trimestre de quart curs del Grau. L'assignatura es divideix en tres blocs diferents. El primer bloc proporciona una aproximació jurídica del model de representació dels agents socials que hi intervenen des d'una perspectiva dels processos on negocien. En aquest sentit, s'estudien els processos de negociació col·lectiva en relació als actors interlocutors i el contingut material de la negociació. El segon bloc proporciona una aproximació a les principals teories que, des d'una perspectiva principalment sociològica – amb aportacions de l'economia i la ciència política – s'han ocupat de l'estudi dels processos de negociació col·lectiva. Els seminaris pràctics tindran per objecte tractar i assajar algunes de les principals teories exposades. Finalment, el darrer bloc de l'assignatura proporciona una aproximació jurídica als diferents instruments regulatoris que neixen de la negociació col·lectiva i a la seva interacció.

2. Competències que s'han d'assolir

Competències generals del Grau	Competències específiques de l'assignatura
G1. Resolució de problemes G2. Comunicació oral i escrita G4. Compromís ètic G5. Treball en equip G7. Capacitat de treball autònom	E11. Assessorar organitzacions empresarials o sindicals. E16. Elaborar estratègies organitzatives o de persones. E20. Comprendre la relació entre processos socials i relacions laborals. E23. Anàlisi crític de les decisions dels agents socials. E24. Orientacions per la presa de decisions i avaluacions de polítiques.

3. Continguts

BLOC 1: APROXIMACIÓ JURÍDICA A LA LEGITIMACIÓ I CONTINGUTS DELS PROCESSOS DE NEGOCIACIÓ

Tema 1: Subjectes negociadors, legitimació y procediment negociador als diferents processos de negociació

Tema 2: Continguts dels processos de negociació col·lectiva

BLOC 2: APROXIMACIÓ SOCIOOLÒGICA

Tema 3: La negociació col·lectiva en perspectiva sociològica; les lògiques de l'acció col·lectiva.

Tema 4: Estructura, organització i estratègies dels principals actors: sindicats, empreses i el paper de l'Estat.

BLOC 3: APROXIMACIÓ JURÍDICA A LA EFICÀCIA DEL CONVENI COL·LECTIU

Tema 5: El Conveni Col·lectiu i la seva eficàcia: coexistència amb altres instruments de regulació

4. Avaluació

4.1. Criteris generals d'avaluació

La nota final de l'assignatura serà la suma de dos paràmetres: l'examen final (60% de la nota final) i l'avaluació continua (40%). En qualsevol cas, per tal de procedir a computar ambdues variables, caldrà obtenir en cadascuna d'elles una nota mínima de 4 punts sobre 10.

- a) Examen final. Els coneixements teòrics i pràctics s'avaluaran mitjançant preguntes concretes que poden ser curtes i amb espai limitat, test d'elecció múltiple, preguntes de veritat/fals, etc. L'avaluació final serà escrita, llevat que una discapacitat o altra causa justificada faci necessari un altre procediment.
- b) Avaluació continuada. Es valorarà la capacitat de resolució de problemes, argumental, de resolució de problemes, de treball en equip i capacitat de treball autònom. Per a dur a terme aquesta valoració es tindran en compte tant els treballs o pràctiques que s'encarreguin, l'assistència i les intervencions orals que es realitzin a les sessions presencials de seminaris. En cada grup els professors de seminari establiran les condicions específiques d'avaluació.

4.2. Condicions per concórrer a la recuperació

La recuperació de l'examen final consistirà en un examen presencial (60%) i l'avaluació continua, també susceptible de recuperació, consistirà en la realització d'un cas pràctic el mateix dia de l'examen (40%).

Podran concórrer al procés de recuperació tots els estudiants que, havent participat en almenys el 50% de les activitats d'avaluació continuada i haver-se presentat a l'examen final de l'assignatura, hagin obtingut la qualificació final de suspens en l'avaluació trimestral. Els estudiants només podran recuperar aquella o aquelles activitats a les quals hagin obtingut una qualificació inferior a 5.

4.3. Quadre resum sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació general					
Activitat d'avaluació	Criteris d'avaluació	% nota final	Recuperable o no, com i en quin moment	% recuperació (sobre nota final)	Competències avaluades
Examen final	Per a aprovar l'examen final és necessari obtenir una nota superior a 5 de l'examen. Per a poder a fer mitjana amb l'avaluació continua és necessari obtenir una nota superior a 4 de l'examen.	60%	Recuperable. Examen presencial. Febrer de 2014	60%	G1, G2, G4, E11, E16, E20, E23, E24.
Avaluació continuada	Per a aprovar l'avaluació continuada és necessari lliurar les activitats en termini i assistir i participar als seminaris. Per a poder a fer mitjana amb l'examen final, és necessari obtenir una nota superior a 4 de l'avaluació continuada.	40%	Recuperable. Realització d'una prova pràctica el mateix dia de l'examen presencial Febrer de 2014	40%	G1, G2, G5, G7, E11, E16, E20, E23, E24.

Sistema d'avaluació per als estudiants que participen en programes de mobilitat

Activitat d'avaluació	Criteris d'avaluació	% nota final	Data de realització	Competències avaluades
Examen	Per a aprovar l'assignatura és necessari obtenir una nota superior a 5 de l'examen presencial.	100%	Data per concretar	G1, G2, G4, E11, E16, E20, E23, E24.

4.4. Reglamentació de les proves

1. Un cop iniciat l'examen no es permetrà l'accés a l'aula.
2. Per a examinar-se serà necessari que l'estudiant porti un document acreditatiu de la seva identitat.
3. Qualsevol infracció greu de la disciplina dels exàmens, així com la còpia –tant activa com passiva–, comportarà la retirada immediata de l'alumne de la prova i que aquesta computi com a zero a l'avaluació.
4. No s'admet plagi en els treballs escrits individuals o en grup que els alumnes lliurin. En cas de plagi, els treballs implicats comptaran com a zero a l'avaluació.
5. Qualsevol exercici o treball que no hagi estat lliurat dins del termini i forma establerts es tindrà per no presentat, tot computant com a zero a l'avaluació.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

Manuale

Per a la preparació del curs es pot consultar qualsevol dels llibres que versen específicament sobre Negociació Col·lectiva, així com els capítols relatius al dret col·lectiu dels manuales generals sobre Dret Sindical i Dret del Treball. Entre d'altres, es poden consultar:

Aproximació jurídica

- VALDÉS DAL-RÉ, F., *La negociación colectiva, entre tradición y renovación*, Comares, Granada, 2012.
- GARCIA VIÑA, J., *La negociación colectiva en España tras las últimas reformas*, Aranzadi: Thomson Reuters, Cizur Menor (Navarra), 2011.
- BODAS MARTÍN, R. (Coordinador), *La negociación colectiva ante la crisis económica*, Bomarzo, Albacete, 2010.
- ESCUDERO RODRÍGUEZ, R. (Coordinador), *Observatorio de la Negociación Colectiva: Empleo Público, Igualdad, Nuevas tecnologías y Globalización*, Observatorio de la Negociación Colectiva, CCOO, Cinca, Madrid, 2010.
- OJEDA AVILÉS, *Compendio de derecho sindical*, Tecnos, Madrid, última edició.
- VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, J. L., MOLINA NAVARRETE, C. i MORENO VIDA, M. N., *Manual de Derecho Sindical*, Comares, Granada, última edició.
- GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, I., *Manual de derecho del trabajo*, Tirant lo Blanch, Valencia, última edició.

- CAMPS RUIZ, L. M. i RAMÍREZ MARTÍNEZ, J. M. (Coordinadors), *Derecho del trabajo*, Tirant lo Blanch, Valencia, última edició.

Aproximació sociològica

- AXELROD, R., "El problema de la cooperació" en *La evolución de la cooperación*. Madrid: Alianza Editorial: 1986
- ELSTER, J., "Racionalidad, moralidad y acción colectiva" en *Intereses individuales y acción colectiva*, Fernando Aguiar (comp.). Madrid: Editorial Pablo Iglesias. 1991.
- FISHER, R., URY, W.L., and PATTON, B. *Getting to Yes: Negotiating Agreement without Giving In*. 2nd Edition. New York: Penguin Books 1991
- GARCÍA CALAVIA, M.A. *Sociología de las relaciones laborales*. PUV 2008.
- HARDIN, R., "La acción colectiva y el dilema del prisionero" en *Lecturas de Teoría Política Positiva*, ed. Josep M. Colomer, Madrid: Instituto de Estudios Fiscales. 1991.
- KÖHLER, H., MARTÍN ARDILES, A. *Manual de sociología del trabajo y de las relaciones laborales*. Madrid: Delta Publicaciones 2005
- LEWICKI, R.J., BARRY, B. and SAUNDERS, D.M. *Negotiation*. New York: McGraw-Hill 2010
- MARÍ-KLOSE, P., *Elección racional*. Madrid: CIS: 87-95
- MIGUÉLEZ, F.y PRIETO, C. *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI. 1999
- OLSON, M., *La lógica de la acción colectiva. Bienes públicos y la teoría de grupos*, México: Noriega Editores. 1965 [1992].
- POOLE, M., *Relaciones industriales. Modelos y orígenes de la diversidad nacional*, Madrid: MTSS, 1993.

Reculls normatius

És útil la utilització d'un recull de legislació laboral publicada en qualsevol de les editorials jurídiques disponibles (Civitas, Aranzadi, Tecnos, Tirant lo Blanch, Colex, entre d'altres). És molt important que, en tot cas, la legislació laboral consultada estigui actualitzada amb les modificacions introduïdes per la Llei 3/2012 i el RD-llei 11/2013

5.2. Recursos didàctics

Els professors aniran publicant a l'Aula Global diferents recursos d'informació per a la preparació de l'assignatura: diapositives, indicacions bibliogràfiques complementàries, articles doctrinals, legislació i jurisprudència, entre d'altres.

D'altra banda, és d'interès la *Guia BibTIC* de Dret del Treball i de Sociologia del Treball, elaborades per l'equip de Biblioteca i TIC de la UPF, en les què es poden trobar vincles a diferents organismes oficials, organitzacions empresarials i sindicals, bases de dades legislatives i jurisprudencials, convenis col·lectius, etc.

Accessible a l'adreça <http://guiesbibtic.upf.edu/content.php?pid=130023&sid=1559574> i <http://guiesbibtic.upf.edu/content.php?pid=131489&sid=1896998>

6. Metodologia

A.- Activitats presencials

A les sessions teòriques, el professor explicarà els conceptes principals, prestant especial atenció als apartats de major complexitat. L'explicació teòrica podrà combinar-se amb la discussió col·lectiva d'algunes qüestions que es plantejaran a les sessions presencials per tal de fomentar el debat.

A les sessions pràctiques, els estudiants exposaran aquelles qüestions indicades pels professors, a través de casos pràctics que els alumnes hauran preparat i presentat amb anterioritat al desenvolupament de les sessions. A classe es discutiran les solucions des de la seva aplicació pràctica.

B.- Activitats dirigides

Els alumnes hauran d'estudiar –a través dels manuals i textos recomanats– el contingut dels diferents temes que integren el programa de l'assignatura amb l'ajuda de les orientacions metodològiques donades pels professors, diapositives i guions de classe penjats a l'Aula Global.

Els alumnes hauran de preparar els casos pràctics proposats per a la realització de les pràctiques, d'acord amb les instruccions que es donin. Cal tenir molt present el calendari de lliurament i que els treballs hauran de ser originals, per tant no s'admetrà la seva còpia o plagi.

C.- Activitats autònomes

Els alumnes hauran de cercar informació relacionada amb els temes del programa, per a la qual cosa les indicacions bibliogràfiques d'aquest Pla Docents els hi pot servir com a base. Els alumnes poden consultar i llegir articles especialitzats i obres monogràfiques sobre aspectes específics del programa que es poden trobar en la biblioteca de la Universitat, així com bases de dades telemàtiques.

7. Programació d'activitats

7.1. Programació d'activitats Grup 1:

Setmana	Activitat presencial		Activitats autònomes
	Classe teòrica	Seminaris	
1	---		
2	Explicació teoria 2 hores		Estudi teoria 5 hores
3	Explicació teoria 2 hores		Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
4	Explicació teoria 2 hores	Seminari 1 2 hores	Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
5	Explicació teoria 2 hores	Seminari 2 Subgrups 101 i 102 2 hores	Estudi teoria 5 hores
6	Explicació teoria 2 hores	Seminari 2 Subgrups 103 i 104 2 hores	Estudi teoria 5 hores
7	Explicació teoria 2 hores		Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
8	Explicació teoria 2 hores	Seminari 3 2 hores	Estudi teoria 5 hores
9	---		Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
10	Explicació teoria 2 hores	Seminari 4 2 hores	Estudi teoria 5 hores
11	---		
Total hores	16 hores	8 hores	76 hores

7.2. Programació d'activitats Grup 2:

Setmana	Activitat presencial		Activitats autònomes
	Classe teòrica	Seminaris	
1	---		
2	Explicació teoria 2 hores		Estudi teoria 5 hores
3	Explicació teoria 2 hores		Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
4	Explicació teoria 2 hores	Seminari 1 2 hores	Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
5	Explicació teoria 2 hores	Seminari 2 Subgrups 103 2 hores	Estudi teoria 5 hores
6	Explicació teoria 2 hores	Seminari 2 Subgrups 101 i 102 2 hores	Estudi teoria 5 hores
7	Explicació teoria 2 hores		Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
8	Explicació teoria 2 hores	Seminari 3 2 hores	Estudi teoria 5 hores
9	---		Estudi teoria 5 hores Preparació pràctica 7 hores
10	Explicació teoria 2 hores	Seminari 4 2 hores	Estudi teoria 5 hores
11	---		
Total hores	16 hores	8 hores	76 hores